

Mere plads i starterstalden giver bedre kalve, helt frem til slagtning

Fra indlægget *Optimér hvor effekten er størst.*

- Af slagtekalverådgiver Henrik Hansen Bonde & Terese Myhlendorph Jarltoft, DLBR Slagtekalve.

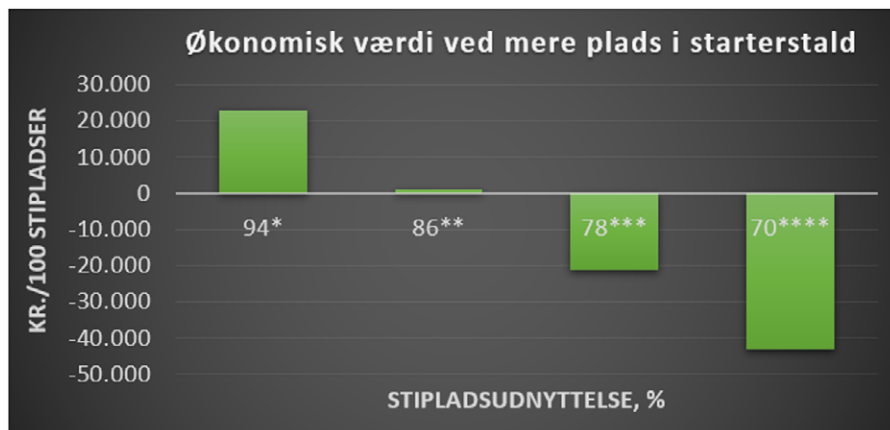
I 2018-2019 gennemførte DLBR slagtekalve et belægningsgrads forsøg med starterkalve, hvor der blev set på, om kalvene har gavn af mere plads, end det der er krav om i lovgivningen og Dansk Kalv konceptet. Det viste sig at kalvene kvitterer for den bedre plads i starterboksene og vi vil her dykke ned i forsøgsresultaterne.

Forsøget er gennemført hos slagtekalveproducent Kresten Fog Bjerre i løbet af første halvår 2018. Der er kun analyseret på Holstein-tyrenes resultater, hvor der var 56 kalve i lav belægning og 57 kalve i høj belægning. Kalvene gik i bokse med gennemsnitligt 2,24 m²/kalv ved høj belægning, svarende til kravet til en kalv på 100 kg og 3,14 m²/kalv ved lav belægning, som svarer til kravet til en kalv på 200 kg. Kalvene har gået i bokse med gruppestørrelser fra 4 til 11 kalve med dybstrøelse i hele arealet. Alle kalve er sundhedsscreenet ved indgang og 3 uger efter for at vurdere kalvenes sundhedstilstand ved indsættelse, ud fra scoresystemet fra MSD/Mcguirk. Kalvene er vejlet ved indgang, 3 uger efter indgang og ved flytning til mellemstalden, hvorefter der er beregnet tilvækst ud fra punktvejningerne. Kalvene er slagtet hos Himmerlandskød i Ålestrup, som Himmerlandskalv.

I starterstalden er der opnået en god effekt af at tildele kalvene en lavere belægningsgrad, og der er tegn på, at de bedre forhold i starterstalden hænger ved, selvom kalvene opstaldes med normal belægning i mellem- og slutstalden. Se tabel 1 og figur 1, hvor det ses, at de største effekter er:

- Bedre sundhed. Det ses ved færre behandlinger og lungear hos kalvene på lav belægning (tabel 1).
- Øget tilvækst. Denne effekt ses både i starterstalden og ved en højere nettotilvækst (tabel 1).
- Øget værdi ved slagtning. Dette ses ved højere slagteform, godkendelsesprocent og slagtepris (tabel 1).
- Forbedret produktionsøkonomi – hvis kun starterstaldens stipladsudnyttelse påvirkes (se figur 1).

Som tabel 1 viser, så opnås et dækningsbidrag, der er +1 kr./kalv/dag ved lav belægning. Det er dog ikke tilstrækkeligt at vurdere den økonomiske værdi ud fra en DB-beregning, da ændring i belægningsgrad påvirker bedriftens stipladsudnyttelse. Økonomien i lavere belægningsgrad skal derfor ses i forhold til bedriftens nye stipladsudnyttelse.

*70 % udnyttelse i starterstald og 100 % udnyttelse i resterende anlæg

**70 % udnyttelse i starterstald og 90 % udnyttelse i resterende anlæg

***70 % udnyttelse i starterstald og 80 % udnyttelse i resterende anlæg

****70 % udnyttelse af hele staldanlægget

Figur 1 Økonomisk betydning af lavere belægningsgrad i starterstalden ved forskellig procentvis stipladsudnyttelse

Reduceres belægningsgraden i starterstalden med 70 %, og er det samtidig muligt at opnå 100 % udnyttelse af det resterende anlæg, kan der under de givne forudsætninger opnås en fortjeneste på +20.000 kr./100 stipladser. Reduceres stipladsudnyttelsen i det resterende anlæg samtidig til 90 % eller derunder, er der ingen økonomisk fordel i at gøre brug af en lav belægning i starterstalden, til trods for de forbedrede produktionsresultater. Dette skyldes i høj grad, at slagtepræmien fordelagtiggør kvantitet fremfor kvalitet.

Anbefalingen ud fra dette forsøg er derfor, at det vil kunne betale sig at indsætte starterkal-

vene i bokse hvor de kan gå, indtil de vejer 150 kg og først flyttes videre derefter. Det vil sikre, at kalvene får en god opstart i slagtekalvebesætningen og ikke risikerer at blive flyttet, før de er kommet godt igennem fravæningen, samtidig med at de sikres godt med plads ved ankomsten og ingen flytninger i tiden omkring fravæning. For at det giver økonomisk mening, er det vigtigt, at man udnytter resten af staldanlægget 100 %. Dette vil kun blive mere vigtigt ved en forøgelse af slagtepræmien.

Tabel 1. Betydning af lavere belægningsgrad i starterstalden

Beskrivelse	Enhed	LAV belægning	HØJ belægning	Diff
Antal HOL-tyrekalve	Stk	56	57	-1
Belægningsgrad	m ² /kalv	3,14	2,24	0,90
Stipladsudnyttelse, starterstald	%	70	100	-30
Sundhed				
Døde	% døde af indsatte	1,8	3,5	-1,7
Sygdomme	Beh./kalv	0,8	1,3	-0,5
Fund af lungear	% af slagtede	1,9	5,9	-4,0
Produktionsresultater				
Tilvækst i starterstald	g/dag	874	849	25
Nettotilvækst	g/dag	625	605	20
Form	EUROP	4,02	3,89	0,13
Slaget vægt	Kg	204	198	6
Godkendt til Himmerlandskalv	% af slagtede	100	96	4
Økonomi				
Bruttoudbytte, inkl. Præmie	Kr./kalv	4.893	4.638	255
Slagtepris	Kr./Kalv	4.986	4.764	222
Foderomkostninger	Kr./kalv	2.249	2.249	0
Øvrige omkostninger	Kr./kalv	652	682	-30
Dækningsbidrag	kr./kalv/dag	1.992	1.706	286
	kr./kalv/dag	6,80	5,80	1,00